

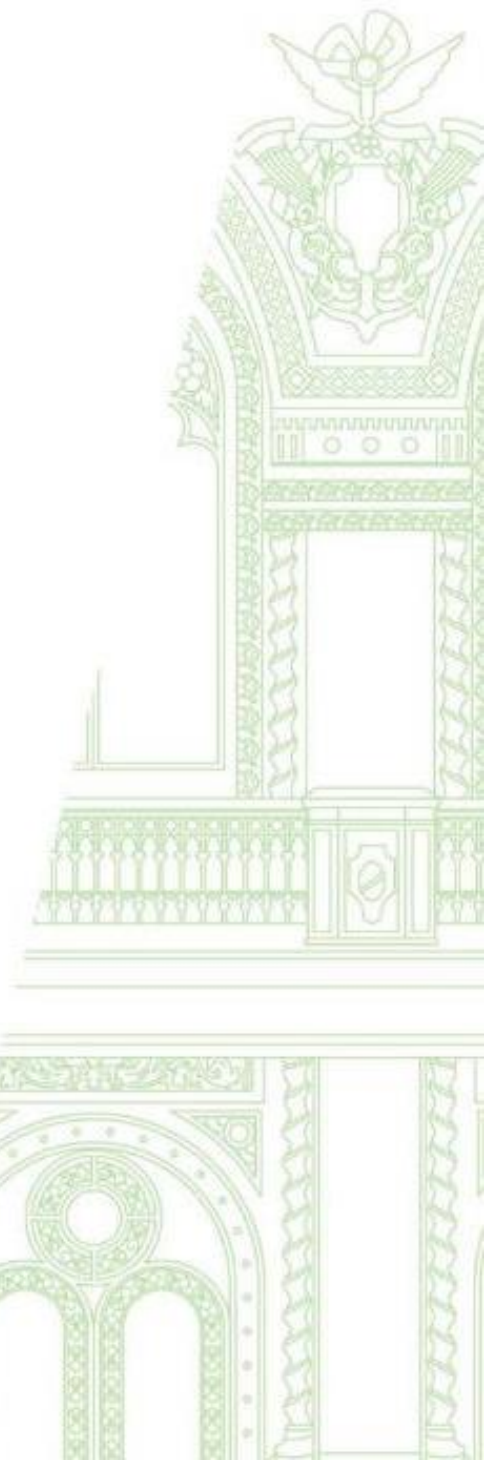

Національний
банк України

Ключові тенденції банківського сектору України

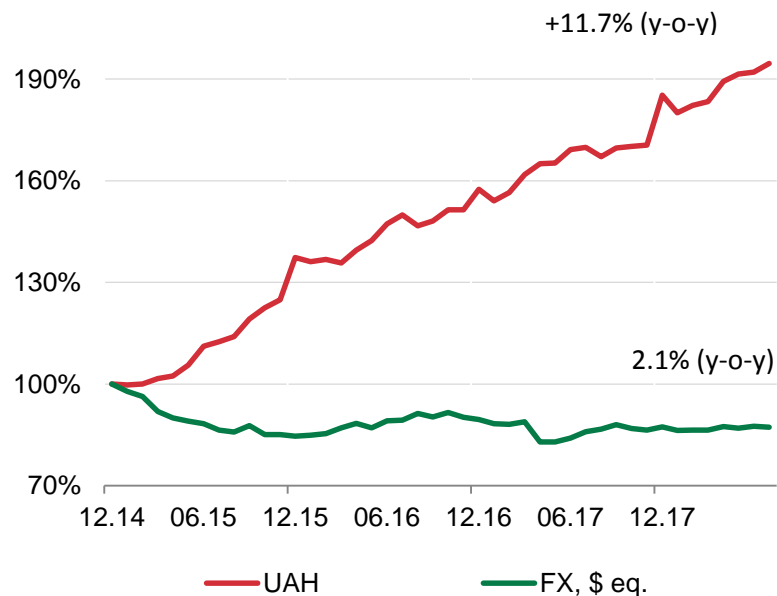
Катерина Рожкова, перший заступник Голови НБУ

Одеса, вересень 2018

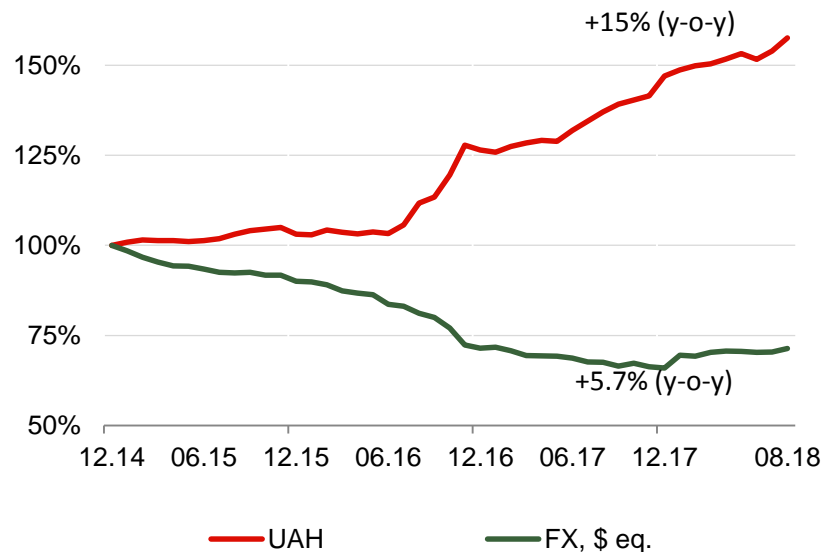
Банківська система відновила після кризи минулих років

Приріст депозитів, 12.2014=100%

У платоспроможних банках на 01.09.18
Джерело: НБУ

Приріст кредитів, 12.2014=100%

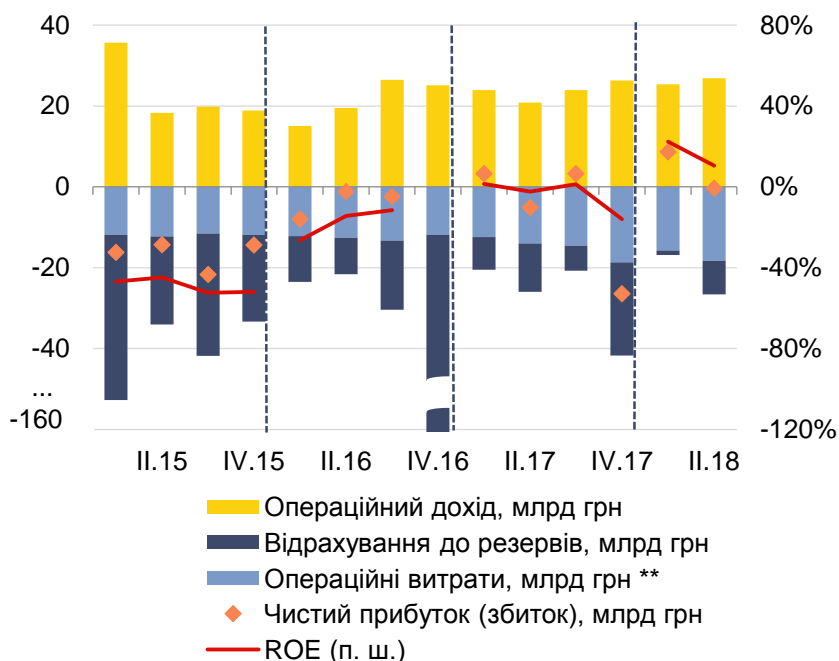

NPL – непрацюючі кредити.
Джерело: НБУ

- За останні два роки зростання демонструють портфель як гривневих, так і валютних депозитів
- Стрімке зростання номінальної заробітної плати підтримало зростання обсягів портфелів гривневих депозитів та кредитів
- Роздрібне кредитування стрімко зростає (у сегменті кредитування фізичних осіб +45% у серні рік до року)

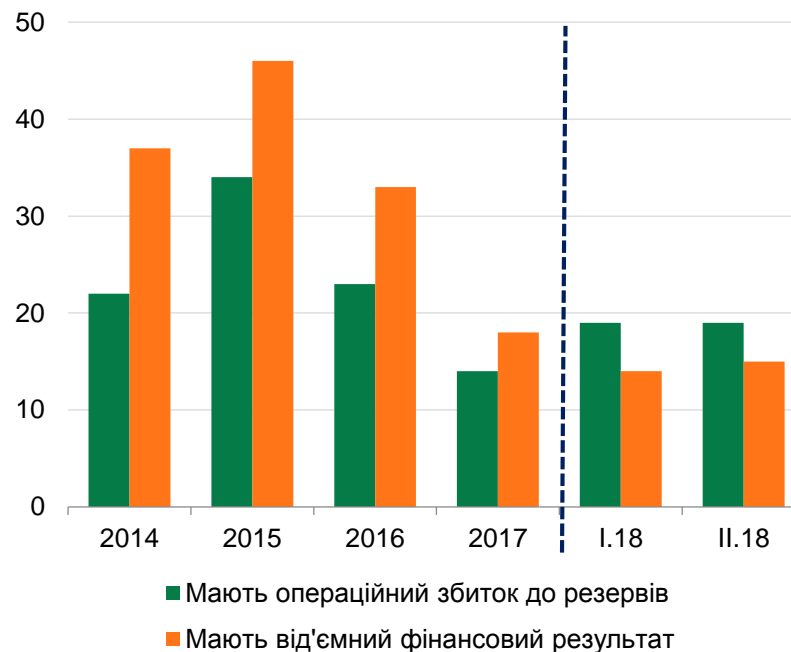
Банківський сектор операційно прибутковий

Складові фінансового результату та ROE

*Обсяг за квартал, **з урахуванням податку на доходи фізосіб

Кількість збиткових банків*

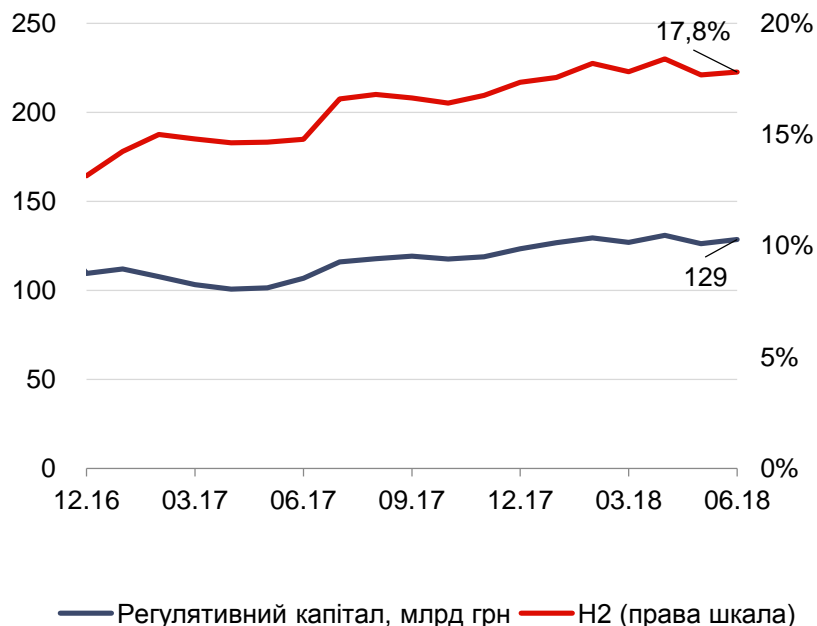

*Платоспроможні банки на звітну дату.
Операційно прибутковий банк – банк, який має прибуток до відрахування в резерви

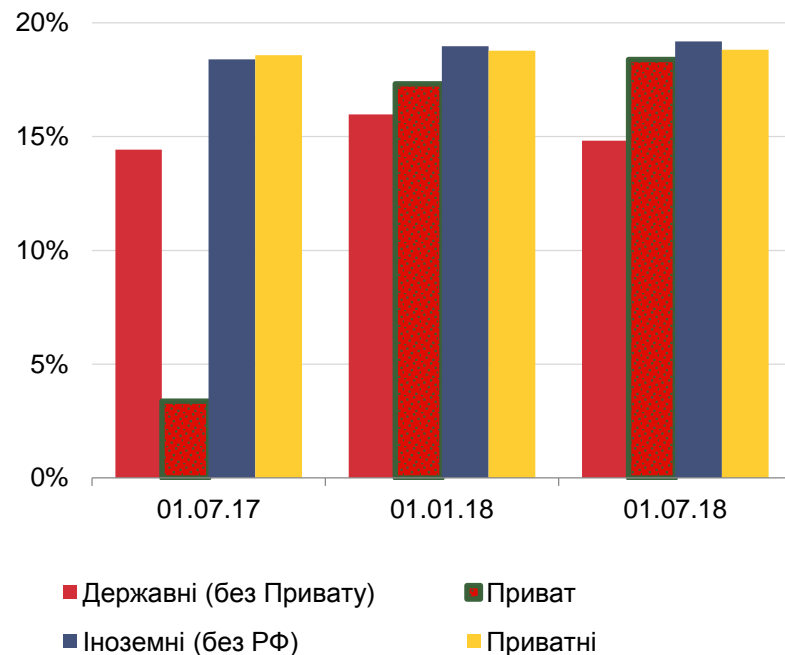
- Загальний прибуток банківської системи у першому півріччі становив 8,3 млрд грн
- У II кварталі збиток банківської системи становив 400 млн грн через значні обсяги відрахувань у резерви, здійснені кількома великими банками
- Кількість операційно збиткових банків в Україні скоротилась з 33 у 2016 до 15 у II кв. 2018

Показник достатності капіталу вищий за мінімально необхідний рівень

Регулятивний капітал та рівень адекватності регулятивного капіталу

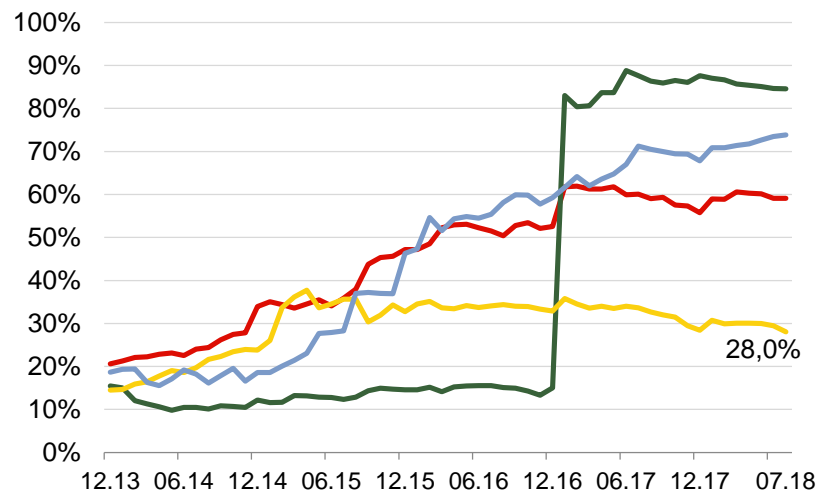
Рівень адекватності регулятивного капіталу за групами банків

- Після докпіталізації Приватбанку у минулому році всі групи банків достатньо докапіталізовані.

Рівень NPL все ще високий проте нове кредитування поступово поліпшує якість кредитного портфеля

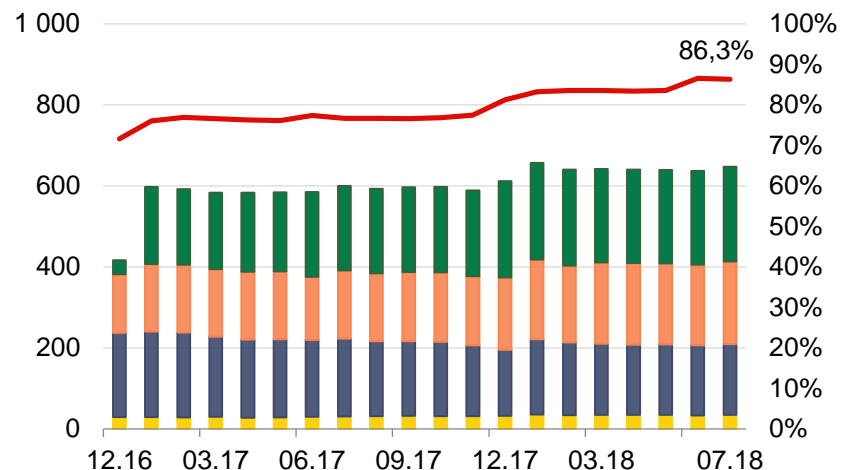
Непрацюючі кредити в портфелях за групами банків

— Державні — Приватбанк — Інші — Під контролем РФ

Source: NBU

Обсяг непрацюючих кредитів та покриття їх резервами, млрд грн

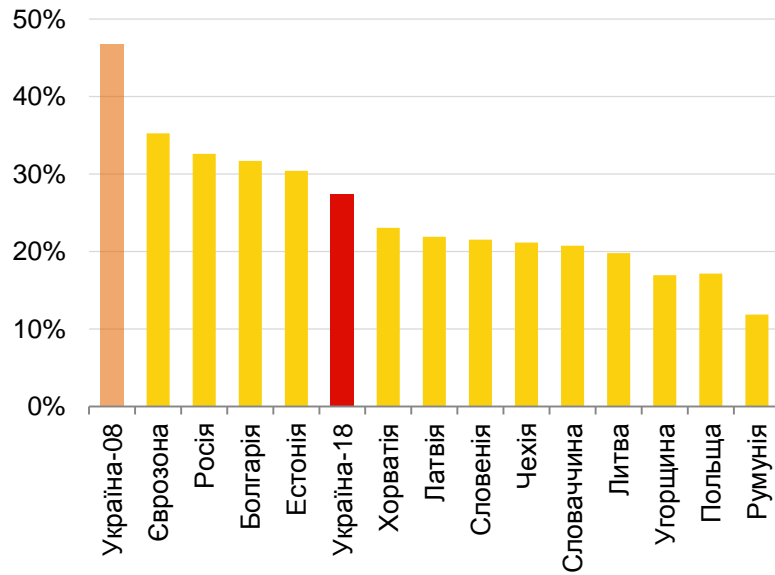

■ Приватбанк ■ Державні
■ Іноземні ■ Приватні
— Покриття резервами (п.ш.)

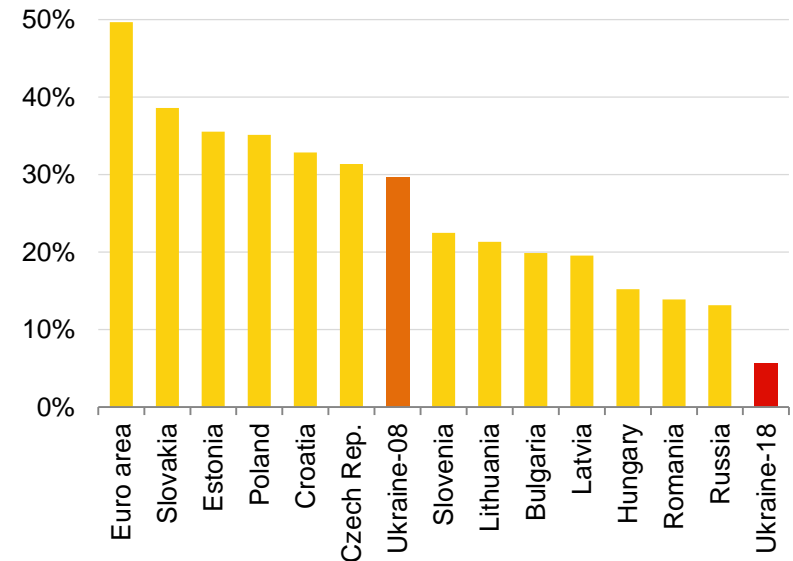
- Висока частка непрацюючих кредитів залишається серйозною проблемою для банківського сектора, насамперед державних банків.
- Нове кредитування призвело до поліпшення якості кредитного портфеля. Починаючи з середини 2017 р. (пік) частка непрацюючих кредитів скоротилася на 2,9 в.п., до 55,1%.
- При цьому частка непрацюючих кредитів за винятком державних та російських банків, становить 28% (липень 2016).
- Непрацюючі кредити достатньо покриті резервами (86%)

Роздрібні кредити – динамічно зростаючий сегмент

Кредити нефінансовим корпораціям до ВВП, на 1 півріччя 2018 р

Кредити домогосподарствам до ВВП, на 1 півріччя 2018 року

Джерело: ЄЦБ, МВФ, Євростат, центральні банки, НБУ

- Висхідна динаміка корпоративного портфеля може бути відновлені лише після того, як буде досягнуто суттєве вирішення проблемних кредитів.
- Роздрібні кредити – темпи зростання високі, обсяги малі.

Останні новації у практиці банківського нагляду

- Завершено підготовчі роботи для запуску Кредитного реєстру.
- Постійно удосконалюються підходи до оцінок кредитного ризику (через запровадження змін до Постанови 351).
- Запроваджено коефіцієнт короткострокової ліквідності LCR у тестовому режимі (стане обов'язковим для банків із грудня 2018 року).
- Впроваджується ризик-орієнтований наглядовий підхід, що базується на європейській практиці SREP (supervisory review and evaluation process).
- Впроваджено щорічну оцінку стійкості банківської системи (стрес-тестування).
- Суттєво збільшено обсяг фінансових та пруденційних даних, що є обов'язковими для розкриття банками.
- Очікується затвердження Положення про систему управління ризиками в банках.

Фінансовий моніторинг: основні ризики, зафіксовані експертами MONEYVAL*

ОСНОВНІ НАЦІОНАЛЬНІ РИЗИКИ:

- Корупція
- Незаконна економічна діяльність (включно з фіктивним підприємництвом, ухиленням від сплати податків та шахрайством)
- Зростання організованої злочинності
- Діяльність конвертаційних центрів
- Високий обіг готівки
- Ризик фінансування тероризму
- Неприбуткові організації, які можуть використовуватися для передачі коштів терористам та терористичним організаціям
- Тіньова економіка

НБУ ПРИДІЛЯЄ ОСНОВНУ УВАГУ

під час фінмоніторингу наступним питанням:

- Публічні діячі (PEP)
- Ідентифікація UBO**
- Готівкові та схемні операції
- Ризики Фіктивного підприємництва
- Ризик фінансування тероризму

**MONEYVAL – Комітет експертів Ради Європи з оцінки заходів боротьби з відмиванням грошей та фінансуванням тероризму*

***UBO (англ. Ultimate Beneficial Owner) – кінцевий бенефіціарний власник*

Фінансовий моніторинг: як діють банки

Принцип ризик-орієнтованого підходу, заснованого на рекомендаціях FATF

Аналіз на постійній основі фінансових операцій клієнта щодо відповідності його фінансовому стану, змісту діяльності та наявності економічного сенсу операції

Для клієнтів з низьким рівнем ризику

- Посилені заходи не застосовуються

Для клієнтів з високим рівнем ризику

- Використовуючи ризик-орієнтований підхід як механізм запобігання легалізації кримінальних доходів/фінансування тероризму, а також попередження здійснення ризикової діяльності, банк самостійно визначає відповідні показники та перелік клієнтів до яких не застосовуються посиленні заходи з фінмоніторингу

- З початку 2018 року Національний банк застосував заходи впливу до 12 банків за порушення законодавства у сфері фінмоніторингу
- Найбільша кількість штрафів за порушення у сфері фінансового моніторингу була зафіксована у 2014 році – банки отримали 94 штрафи. З кожним роком кількість банків, які отримують штрафи за порушення законодавства у сфері фінмоніторингу зменшується

National Bank of Ukraine

[Web](#) · [Facebook](#) · [Twitter](#) · [Flickr](#) · [Youtube](#) · [Instagram](#)